

Dato: 21. juni 2022
Sagsnr.: 22-27400-000006
Ref.: birgra
Enhed: HOF

Sammenfattende redegørelse om strategisk miljøvurdering af Hav-, Fiskeri-, og Akvakulturprogram 2021-2027

Indledning

I forbindelse med udarbejdelse af det danske Hav-, Fiskeri-, og Akvakulturprogram 2021-2027 (EHFAF-programmet), er der udarbejdet en miljøvurdering efter bekendtgørelse nr. 1976 af den 27. oktober 2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (herfra miljøvurderingsloven). Miljøvurderingen er dokumenteret i en miljørapport til forslag til EHFAF-program 2021-2027. Ifølge miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, skal der i forbindelse med endelig vedtagelse af planer og programmer udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Disse 4 punkter gennemgås herunder.

- 1) Det er Fiskeristyrelsens vurdering, at relevante miljømæssige problemstillinger er blevet afklaret i forbindelse med udarbejdelsen af den strategiske miljøvurdering. EHFAF-programmet 2021-2027 fastlægger ikke bindende tiltag for miljøet, men stiller finansielle midler til rådighed, der understøtter opfyldelsen af EU- og nationale miljø-, klima- og naturmålsætninger og forpligtelser gennem en række forskellige tilskudsordninger. Forud for udmøntningen af de konkrete indsatser er det usikkert at kvantificere yderligere, hvorledes de enkelte tilskudsordninger vil påvirke miljø og klima, men samlet set vurderes det, at programmets indvirkning på miljø og klima forventes at være positivt.
- 2) Fiskeristyrelsen har modtaget høringssvar fra Miljøstyrelsen. Høringssvaret har givet anledning til nogle præciseringer og uddybninger. De hensyn, Miljøstyrelsen påpeger, skal varetages i forbindelse med individuelle miljøgodkendelser og hermed en konkret vurdering af, om den gældende lovgivning er overholdt. EHFAF-programmet 2021-2027 fastlægger ikke bindende tiltag for miljøet, og det er uddybet, at de projekter, der gennemføres i medfør af programmet ikke må forårsage tilstandsforringelse eller hindre målopfyldelsen af miljømål i medfør af vandrammedirektivet eller havestrategidirektivet. Der er desuden tilføjet i indledningen, at EHFAF-forordningens principper og betingelser sikrer, at princippet om ikke at gøre væsentlig skade ("do no harm-princippet"), overholdes. Den europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond har til formål at fremme miljømæssig bæredygtighed indenfor rammerne af den fælles fiskeripolitik.

Høringssvar	Fiskeristyrelsens bemærkninger
<p>Miljøstyrelsen bemærker indledningsvist, at EHFAF-programmet skal være i overensstemmelse med vandplanlægningen for berørte målsatte vandforekomster og havstrategien for de berørte havområder samt at det følger af havstrategilovens § 18, at offentlige myndigheder er bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes i havstrategien.</p> <p>Miljøstyrelsen efterspørger en generel skrivelse i miljøvurderingsrapporten, fx i tabel 3 (45-46), der betrygger at tilskudsprogrammet, og projekter udført i forbindelse hermed, ikke må forårsage tilstandsforringelse eller forhindre målopfyldelse for henholdsvis vandplanlægningens og havstrategiens miljømål om god tilstand.</p>	<p><i>Fiskeristyrelsen noterer sig bemærkningen. EHFAF-programmet 2021-2027 fastlægger dog ikke bindende tiltag for miljøet, men stiller finansielle midler til rådighed, der understøtter opfyldelsen af EU- og nationale miljø-, klima- og naturmålsætninger og forpligtelser.</i></p> <p><i>EHFAF-forordningens anvendelsesområde og betingelser sikrer, at princippet om ikke at gøre væsentlig skade, overholdes. Fonden har til formål at fremme miljømæssig bæredygtighed indenfor rammerne af den fælles fiskeripolitik.</i></p> <p><i>Det vil være i forbindelse med den konkrete miljøgodkendelse, at vurderingen om overholdelse af eksisterende lovgivning skal vurderes.</i></p> <p><i>Dette er uddybet i indledningen samt i forbindelse med tabel 3, så det tydeligere fremgår, at projekter, der gennemføres i medfør af programmet, ikke må forårsage tilstandsforringelse eller forhindre målopfyldelse for henholdsvis vandplanlægningens og havstrategiens miljømål om god tilstand .</i></p>
<p><i>”Der udarbejdes en vandområdeplan for hvert af de fire Vandområdedistrikter i Danmark: Vandområdeplanerne vil indeholde 23 vandplaner, én for hvert hovedvandopland.”</i></p> <p>Miljøstyrelsen gør opmærksom på at Udkast til Vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027), som er i høring, ikke er opdelt, men er en samlet plan</p>	<p><i>Fiskeristyrelsen ændrer teksten i overensstemmelse med bemærkningen.</i></p>

<p>for de fire vandområdedistrikter. Fiskeristyrelsen bør justere teksten i overensstemmelse hermed.</p> <p>Link til Forslag til vandområdeplanerne 2021-2027, som er i høring:</p> <p>https://mim.dk/media/226716/vandomraadeplanerne-2021-2027.pdf</p>	
<p><i>”Udledning af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra landbrugsarealer, spildevand fra husholdninger og industri samt tilførsel fra atmosfæren har forårsaget og forårsager stadig store miljøproblemer i de danske farvande.”</i></p> <p>Miljøstyrelsen skal bemærke at dambrug og havbrug også er betydende næringsstofkilder. Miljøstyrelsen finder, at henset til, at Fiskeristyrelsens program også omfatter akvakultur, bør disse betydende næringsstofkilder også nævnes.</p>	<p><i>Fiskeristyrelsen ændrer i teksten i overensstemmelse med bemærkningen.</i></p>
<p><i>”Ålegræssets udbredelse i vore farvande er stadig generelt ikke tilfredsstillende trods markant reduktion i udledning af næringsalte, hvilket bl.a. kan hænge sammen med, at vandet ikke er blevet markant klarere i fjorde og kystnære farvande og at bestandene har været reduceret så kraftigt, at de har vanskeligt ved at reetablere sig (Hansen 2013).”</i></p> <p>Miljøstyrelsen skal bemærke, at udledning af næringsalte ikke er den eneste presfaktor i forhold til ålegræs.</p> <p>Fiskeri med bundsløbende redskaber, har vist sig potentielt at have en negativ effekt på opfyldelse af god økologisk tilstand/godt økologisk potentiale i kystvandede, herunder vurderet ud fra grænseværdierne for dybdeudbredelsen af ålegræs og andre blomsterplanter, jf. Vandområdeplanen 2021-2027 (høringsversion), med tilhørende Miljørapport.</p> <p>Disse forhold bør også fremgå af Fiskeristyrelsens beskrivelse af årsagen til manglende målopfyldelse. Link til Udkast til vejledning til indsatsbekendtgørelsen: https://mim.dk/media/225714/udkast-vejledning-til-indsatsprogram-vp3.pdf</p>	<p><i>Fiskeristyrelsen imødekommer bemærkningen og justerer teksten så det nu fremgår, at en anden presfaktor for ålegræssets udbredelse kan potentielt være fiskeri med bundsløbende redskaber.</i></p>

Miljøstyrelsen efterspørger en mere detaljeret redegørelse for påvirkningen af bundtrawl på ålegræs og andre blomsterplanter, samt makroalger i afsnittet ”Mekanisk påvirkning af havbunden som følge af trawling”, henset at bundtrawl er en væsentlig presfaktor i forhold til at sikre opfyldelse af miljømålene i kystvandene.

Fiskeristyrelsen noterer sig ønsket, men finder at den nuværende tekst om mekanisk påvirkning af havbunden som følge af trawling er dækkende ift. hvilken detaljegråd, der bør være indeholdt i programmets miljøvurderingsrapport.

*Fiskeristyrelsen bemærker desuden, at det er en mulighed i programmet, under specifikt målsætning 1 og indsatsen **maritim viden**, at støtte projekter, der vedrører forskning ift. en bæredygtig forvaltning af havet og fiskeriet, og dermed støtte forskning, der genererer viden om den problemstilling, som Miljøstyrelsen rejser.*

- 3) Af alternativer til EHFAF-programmet, tager miljøvurderingen stilling til O-alternativet. I og med EHFAF-programmets prioriteringsområder, målsætninger og indsatser arbejder for at optimere positivt på miljøpåvirkninger, er der ikke beskrevet alternativer til programmet. Der er derimod i forbindelse med fastlæggelsen af enkelte indsatsområder og initiativer set på mulighederne for at optimere de positive virkninger på miljøet.
- 4) Det forventes, at de forhold som kræver konkrete tilladelser, vil blive vurderet af relevante miljømyndigheder i den forbindelse og at eksisterende nationale miljøovervågningsprogrammer vil dokumentere effekten af en række af indsatserne. På den baggrund er vurderingen, at overvågningen af programmets påvirkninger af miljø og klima varetages via gældende lovgivning.